

Sandviken

Intelligent analysrapport – som stöd i planeringen November, 2025

Förord

För att utveckla och förbättra kommunens verksamheter krävs underlag för analys av både verksamhetsresultat och insikter om utvecklingen över tid.

I den nationella databasen Kolada som drivs och utvecklas av RKA finns ett stort antal nyckeltal för jämförelse och analys. För att underlätta varje kommuns analysarbete och för att enklare hitta och tolka data har Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA), med hjälp av AI, tagit fram ett nytt rapportformat med unika rapporter för varje kommun i Sverige. Detta är den andra rapporten som tas fram inom detta rapportformat.

Nyckeltalen i denna rapport är hämtade från visningen "Läget i kommunen" i Kolada. I rapporten presenteras och sammanfattas utvecklingen av de nyckeltal som bedöms vara mest relevanta för den enskilda kommunen, för att på ett enkelt sätt ge förtroendevalda och tjänstepersoner en överskådlig bild över läget och utvecklingen i sin kommun.

Rapporten utgör en fortsättning i det arbete som SKR och RKA bedriver för att utveckla möjligheterna att använda AI som stöd i uppföljning och analys av nyckeltal och statistik. Det är en utvecklingsprodukt som kommer att fortsätta förbättras och kvalitetssäkras.

Som med all AI kan det förekomma fel i den AI-genererade texten och därför ska den hanteras med försiktighet.

Bra analyser är nödvändiga för att följa och planera kommunens verksamheter. Vi hoppas att den här rapporten kan vara ett stöd i det arbetet.

Ola Odebäck

Chef för avdelningen för ekonomi och styrning, SKR

Maria Price

Kanslichef, RKA

Sammanfattning

Texten är författad av en AI

Sandvikens kommun visar tecken på förbättringar inom flera centrala områden. Inom **barn och unga** har andelen elever i årskurs 3 som klarat alla delar av de nationella proven i svenska och svenska som andraspråk ökat till 62 procent, vilket är nära kommungenomsnittet på 65 procent. Även om siffran fortfarande ligger under riksgenomsnittet, indikerar utvecklingen en positiv trend. När det gäller **vuxna** har andelen långvariga biståndsmottagare minskat till 43,7 procent, trots att den fortfarande överstiger kommungenomsnittet på 39,1 procent. Inom **individ- och familjeomsorgen** uppvisar brukarbedömningarna en stabil och hög kvalitet, där 87 procent anger att verksamheten har en god helhetssyn, vilket ligger i linje med genomsnittet. Kommunen har också ett fördelaktigt kostnadsläge inom **förskolan**, med en nettokostnadsavvikelse på -3,1 procent, vilket är betydligt lägre än genomsnittet på 2,9 procent.

Det finns dock utmaningar som kräver uppmärksamhet. Inom **barn och unga** har andelen barn 1–5 år inskrivna i förskolan sjunkit marginellt till 87,4 procent, även om den fortfarande ligger över genomsnittet. Elevernas nöjdhet med skolan i årskurs 8 har också minskat något, där 60,1 procent anger att de är "hel och hållet" eller "till stor del" nöjda, vilket dock fortfarande är högre än kommungenomsnittet på 58,9 procent. Inom **äldreomsorgen** har brukarbedömningarna för särskilt boende förbättrats till 83 procent, men kostnaderna per invånare 80+ är fortsatt höga, 234 797 kronor, även om de ligger under genomsnittet på 268 631 kronor. En betydande utmaning är den höga **nettokostnadsavvikelsen** inom både **gymnasieskolan** (14,1 procent jämfört med genomsnittet 3,4 procent) och **individ- och familjeomsorgen** (16,4 procent mot 12,3 procent), vilket signalerar ett högre kostnadsläge än förväntat.

Ett strukturellt problem som kvarstår är den höga belastningen inom förskolan, där antalet inskrivna barn per årsarbetare ligger på 5,7, vilket är högre än genomsnittet på 5,0. Detta kan påverka kvaliteten i verksamheten på längre sikt. Sammanfattningsvis visar Sandviken både positiva utvecklingstendenser och områden där åtgärder behövs för att säkerställa en hållbar och kostnadseffektiv verksamhet.

Det här innehåller rapporten

Rapporten är uppdelad efter område. För varje område redovisas de nyckeltal som ingår i området en tabell där både det senaste tillgängliga värdet och förändringen sedan föregående period presenteras.

Bakgrundsfärgen i värdekolumnen visar hur värdet står sig i jämförelse med andra kommuner. Bakgrundsfärgen i förändringskolumnen visar om utvecklingen sedan föregående period gått i en fördelaktig eller ofördelaktig riktning. Grön färg indikerar på fördelaktigt läge eller förändring, röd färg pekar motsatsen.

Om ett nyckeltals utveckling eller nivå över tid uppfyller vissa regelstyrda kriterier, visas även ett diagram direkt efter tabellen som illustrerar utvecklingen.

För mer information om färgskalor, urvalsprinciper och hur tabellerna ska tolkas, se avsnittet 'Om rapporten' i slutet av rapporten.

Barn och unga

Texten är författad av en AI

Sandvikens kommun uppvisar en stabil bild inom området *Barn och unga*, med både positiva tendenser och tydliga utvecklingsområden. Inom förskolan ligger andelen inskrivna barn i nivå med genomsnittet, medan personalbemanningen varit oförändrat hög under en längre tid, vilket kan påverka resursfördelningen. Skolresultaten visar att elever i årskurs 3 presterar i linje med riket, och nöjdheten bland åttondeklassare ligger över medel. Däremot är andelen behöriga till yrkesprogram i årskurs 9 lägre än övriga kommuner, vilket pekar på en utmaning i övergången till gymnasiet. Avslutningsvis ligger andelen gymnasieelever med examen inom fyra år på en medelnivå. Sammanfattningsvis har kommunen goda förutsättningar inom vissa delar, men behöver adressera specifika svagheter för att säkerställa en jämn kvalitet genom hela utbildningskedjan.

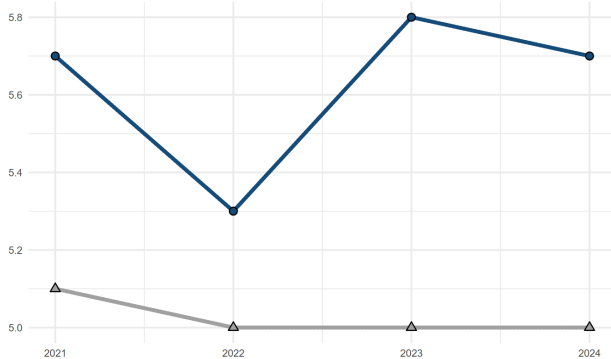
Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Skola			
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	2024	87,4	-1,7
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	2024	5,7	-0,1
Heltidstjänster i förskolan med förskollärläggning, lägeskommun, andel (%)	2024	64	+3
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	2024	62	+11
Elever i åk 5: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	71,1	+1,2 *
Elever i åk 6 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	2025	58,4	-0,1
Elever i åk 8: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2025	60,1	-2,0 *
Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	2025	63,6	+4,6
Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt (17 ämnen)	2025	211,0	+4,0
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2025	74,7	+0,7
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2024	70,4	+1,7
Fritid			
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	2023	27,9	+1,6
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år	2024	60,7	+14,7
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	2023	18,9	-0,3
Stöd och insatser			
Handläggare med socionomutbildning och minst ett års erfarenhet av barnutredningar, andel (%)	2024	78,2	+6,8
Barn och unga 0-20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 inv	2024	23,8	-1,7
Invånare 0-22 år med insatser enligt LSS, antal/10 000 inv 0-22 år	2024	69	+3
* Förändringen beräknad mot värdet två år tidigare och inte föregående år			

Nyckeltal i fokus inom 'Barn och unga'

Här presenteras nyckeltal i området 'Barn och unga' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

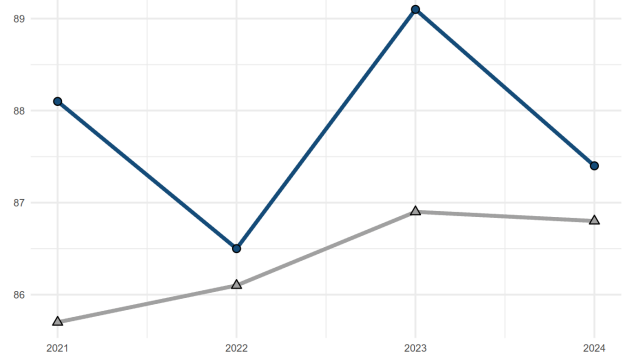
▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Sandviken

Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal

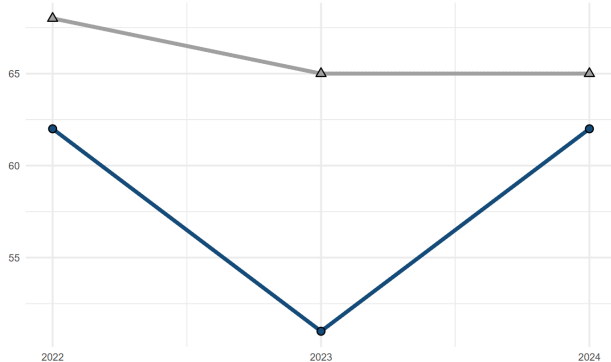
Värdet ligger sedan en längre tid på ofördelaktig nivå. Jämförbara kommuner med bra resultat: Karlskoga, Tierp och Lindesberg.

Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)

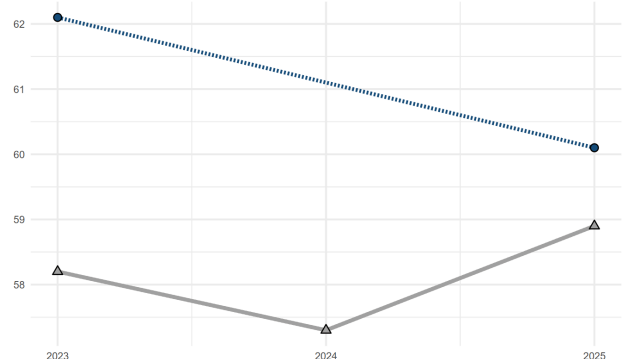
Värdet har sedan förra tidsperioden gjort ofördelaktig förändring. Jämförbara kommuner med bra resultat: Ängelholm, Arvika och Svedala.

Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort fördelaktig förändring.

Elever i åk 8: Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort ofördelaktig förändring.

Vuxna

Texten är författad av en AI

Sandvikens kommun uppvisar en relativt stabil bild inom området vuxna, men med tydliga skillnader mellan underområdena. Inom *arbetsmarknadsåtgärder och individ- och familjeomsorg* finns en utmaning i den höga andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd, vilket ligger över genomsnittet jämfört med andra kommuner. Å andra sidan visar brukarbedömningarna för individ- och familjeomsorgen på en god helhetssyn, där resultatet placerar kommunen i den övre mitten. Inom *äldreomsorgen* skiljer sig bilderna åt: medan bedömningarna för särskilt boende ligger på en förhållandevis god nivå, är brukarupplevelsen av hemtjänsten lägre än övriga kommuners genomsnitt. Fallskador bland äldre är dock få, vilket indikerar ett effektivt förebyggande arbete. Sammanfattningsvis har kommunen goda insatser inom vissa delar, men strukturella utmaningar kvarstår främst inom ekonomiskt bistånd och hemtjänstens kvalitetsupplevelse.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Arbetsmarknadsåtgärder och individ- och familjeomsorg			
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	2024	70	+25 *
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år	2024	43,7	-2,2
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - helhetssyn, andel (%)	2024	87	+4 *
Funktionshinderområdet			
Invånare med insatser enl. LSS, andel (%)	2024	0,80	+0,05
Äldreomsorg			
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	83	-1
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	2025	83	-2
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Omsorgspersonal som är undersköterska, vardagar i särskilt boende, äldreomsorg, andel (%)	2025	81	+2
Enhetsundersökningen, äldreomsorg - Platser i särskilt boende/sjuksköterska, äldreomsorg, vardagar, antal	2024	27,2	+6,4 *
Fallskador bland personer 80+, 3-årsm, antal vårdtillfällen/100 000 inv	2024	8 171	+343
Invånare 80+ i särskilt boende eller med hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	2024	27	-1

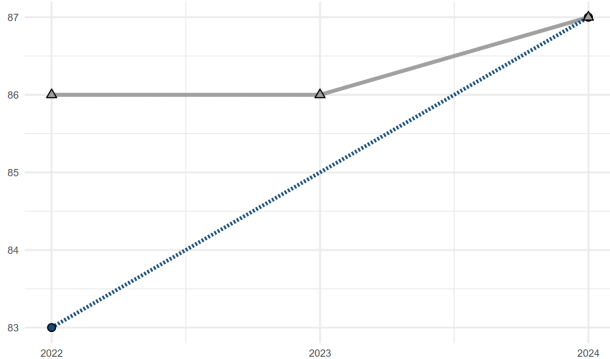
* Förändringen beräknad mot värdet två år tidigare och inte föregående år

Nyckeltal i fokus inom 'Vuxna'

Här presenteras nyckeltal i området 'Vuxna' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

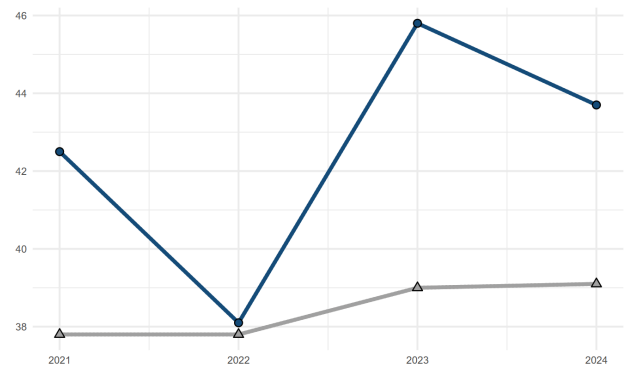
▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Sandviken

Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - helhetssyn, andel (%)

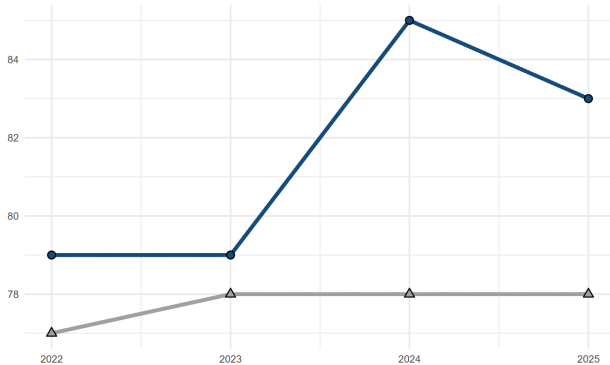
Värdet har sedan förra tidsperioden gjort fördelaktig förändring.

Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare 18+ år

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort fördelaktig förändring.

Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort ofördelaktig förändring. Jämförbara kommuner med bra resultat: Håbo, Gislaved och Oskarshamn.

Samhälle

Texten är författad av en AI

Sandvikens kommun uppvisar en stabil bild inom samhällsområdet med tydliga styrkor och vissa utmaningar. Medborgarnas nöjdhet med bemötandet från kommunens tjänstepersoner samt skötseln av utomhusmiljöer ligger på en nivå som placerar kommunen i den övre halvan jämfört med andra kommuner. Tryggheten utomhus på kvällar och nätter är något lägre, men fortfarande i linje med genomsnittet eller något över medianen. Företagsklimatet är starkt och positionerar kommunen väl i förhållande till andra, vilket indikerar goda förutsättningar för näringslivet. Återvinningen av kommunalt avfall är hög, vilket visar på ett väl fungerande miljöarbete. Sammanfattningsvis har Sandviken en balanserad samhällsprofil med goda resultat inom service, företagsklimat och miljö, medan trygghetsaspekterna erbjuder utrymme för fortsatta förbättringar.

Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Nöjdhet			
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	2022	89,8	-
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	2022	85,2	-
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	2022	73,9	-
Nöjdhet med kommunens utbud av platser för idrott, friluftsliv och ställen att träffas på, andel (%)	2022	72,7	-
Nöjdhet med bibliotekets utbud och främjande av lokalt kulturliv, andel (%)	2022	88,3	-
Trygghet			
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)	2022	77,3	-
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv	2024	714	-86
Företagande och byggande			
Företagsklimat Insikt - Totalt, Index, ny definition	2024	81	-
Nystartade företag, antal/1000 inv, 16-64 år	2024	8,0	+1,0
Hushåll med tillgång till eller möjlighet att ansluta till bredband om minst 1 Gbit/s, andel (%)	2024	98,6	-0,1
Miljö			
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	2024	49	+1
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	2024	47,9	+4,0
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	2023	32	-2

Nyckeltal i fokus inom 'Samhälle'

Området 'Samhälle' har inga nyckeltal som enligt rapportens regelsystem har utvecklats i sådan omfattning att de placerar sig bland de fem mest fördelaktiga eller ofördelaktiga förändringarna sedan föregående år. Området har heller inga nyckeltal där värdet legat på en fördelaktigt eller ofördelaktigt stabil nivå under flera år.

Verksamhetens kostnader

Texten är författad av en AI

Sandvikens kostnadsbild inom verksamheterna visar på vissa tydliga mönster. Förskoleverksamheten skiljer sig åt med en kostnadseffektivitet som placerar kommunen bland de lägre i jämförelse med andra, medan grundskolan (F-9) och gymnasieskolan har kostnader som ligger något över genomsnittet. Arbetsmarknadsåtgärder och individ- och familjeomsorg uppvisar högre kostnader per invånare, vilket kan indikera utmaningar inom dessa områden. Däremot ligger kostnaderna för äldreomsorg och stöd till personer med funktionsnedsättning på en relativt låg nivå, vilket tyder på en mer kostnadseffektiv hantering. Infrastruktur- och skyddskostnader är å andra sidan förhållandevis låga. Kultur- och fritidsverksamheterna har däremot högre kostnader per invånare, vilket kan spegla ett omfattande utbud eller resursintensiv verksamhet. Sammanfattningsvis finns både områden med god kostnadskontroll och sådana där det kan finnas potential för förbättringar.

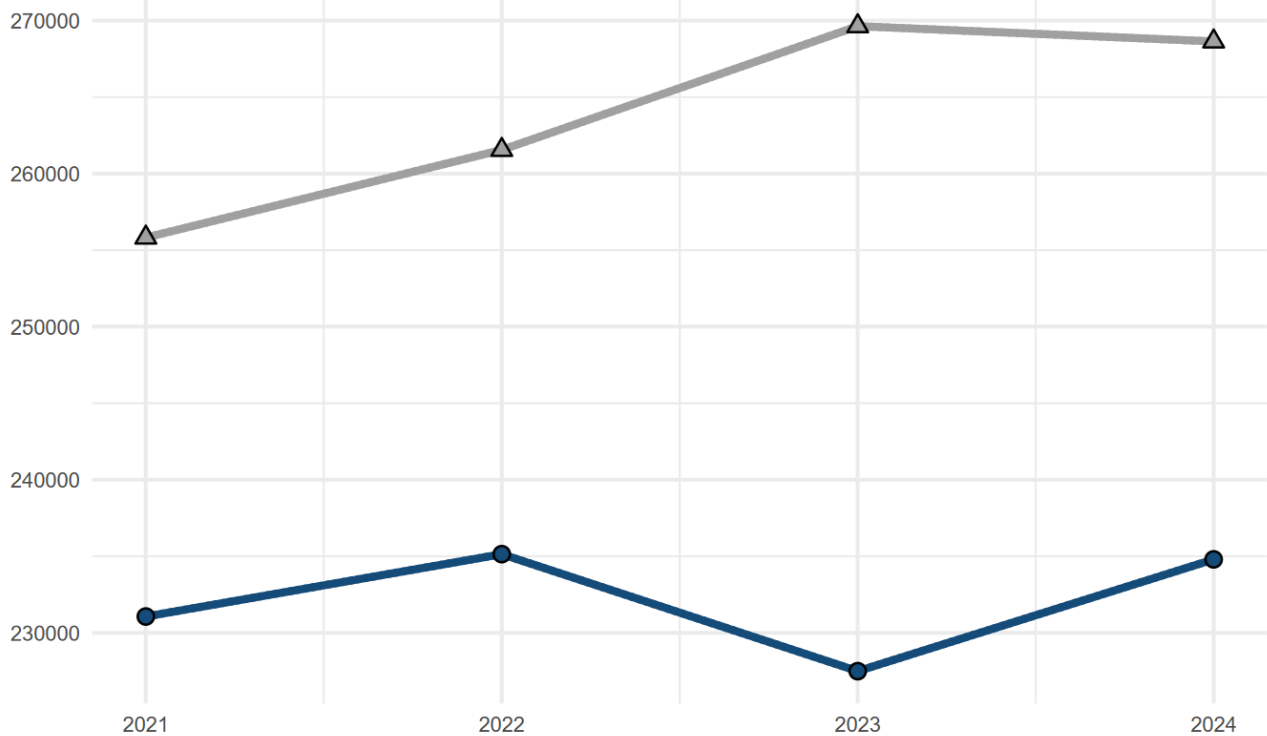
Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	2024	176 041	+6 564
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	2024	143 864	+9 057
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	2024	173 601	+12 605
Kostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	2024	2 301	+420
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	2024	7 804	+84
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	2024	6 949	+757
Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	2024	234 797	+7 304
Kostnad kulturverksamhet, kr/inv	2024	2 087	+129
Kostnad fritidsverksamhet, kr/inv	2024	3 498	+647
Kostnad infrastruktur, skydd mm, kr/inv	2024	5 788	+579

Nyckeltal i fokus inom 'Verksamhetens kostnader'

Här presenteras nyckeltal i området 'Verksamhetens kostnader' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Sandviken

Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort ofördelaktig förändring. Jämförbara kommuner med bra resultat: Lidköping, Svedala och Strängnäs.

Nettokostnadsavvikelse

Texten är författad av en AI

Sandvikens kommun uppvisar en varierad bild inom nettokostnadsavvikelsen över olika verksamhetsområden. Förskolan och äldreomsorgen, inklusive LSS-verksamheten, ligger på ett förhållandevis lågkostnadsläge jämfört med referenskommunerna, vilket indikerar en relativt kostnadseffektiv hantering. Fritidshemmen befinner sig i ett medelsläge, utan tydliga avvikelser från genomsnittet. Grundskolan och individ- och familjeomsorgen hamnar däremot i det högre kostnadsläget, vilket kan tyda på utmaningar i resursanvändningen. Gymnasieskolan skiljer sig mest, med en tydligt högre kostnadsnivå än referensen, vilket utgör kommunens främsta utmaning. Sammanfattningsvis finns både områden med god kostnadskontroll och sådana där det kan finnas potential för förbättringar.

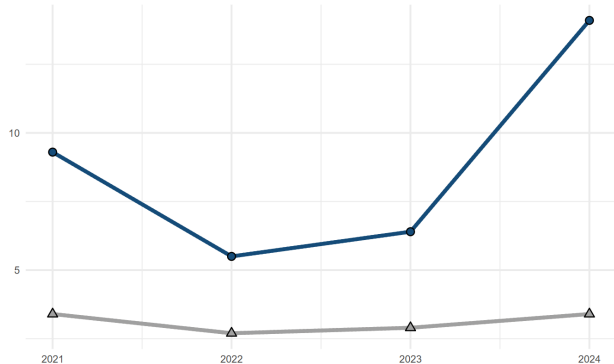
Nyckeltal	År	Värde	Förändring
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)	2024	-3,1	-1,0
Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	2024	-13,0	+3,8
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)	2024	5,1	-1,6
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	2024	14,1	+7,7
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	2024	16,4	-3,3
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	2024	-7,8	+2,9
Nettokostnadsavvikelse LSS (%)	2024	-7,6	-0,1

Nyckeltal i fokus inom 'Nettokostnadsavvikelse'

Här presenteras nyckeltal i området 'Nettokostnadsavvikelse' som antingen förändrats tydligt, positivt eller negativt, eller länge legat kvar på en relativt hög eller låg nivå

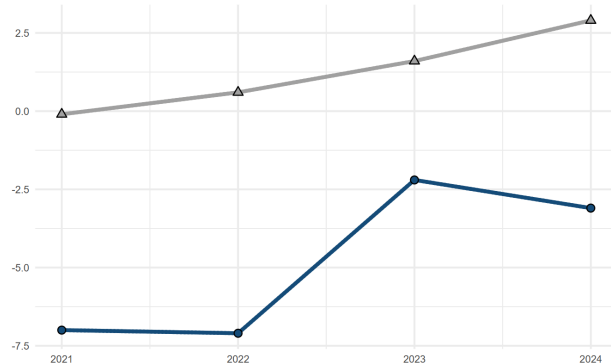
▲ Alla kommuner (ovägt medel) ● Sandviken

Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)

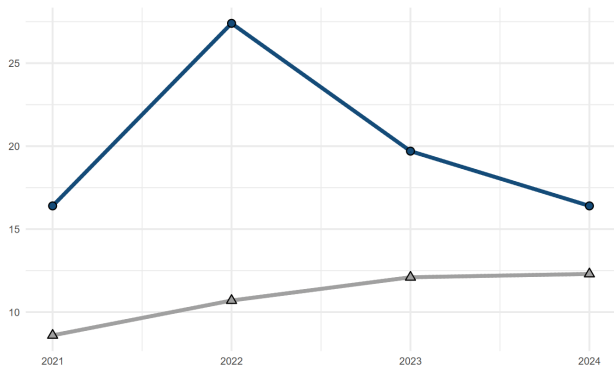
Värdet har sedan förra tidsperioden gjort ofördelaktig förändring. Jämförbara kommuner med bra resultat: Nynäshamn, Tyresö och Kungälv.

Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort fördelaktig förändring.

Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)

Värdet har sedan förra tidsperioden gjort fördelaktig förändring.

Om rapporten

Nyckeltalen presenteras område för område. Varje område redovisas med en tabell, följt av eventuella fokusnyckeltal. Läs mer under 'Fokusnyckeltal' nedan.

Tabellerna

Varje tabellsida inleds med en kort AI-genererad sammanfattning utvalda nyckeltal i tabellen. Tabellen har fyra kolumner:

- **Nyckeltalets namn**
- **År** – Vilket år värdet avser (alla nyckeltal har inte nödvändigtvis samma senaste årtal)
- **Värde** – bakgrundsfärgen visar hur fokuskommunen placerar sig i förhållande till övriga kommuner. Rött anger att kommunen tillhör de 25 % med mest ofördelaktiga värden, grönt att kommunen tillhör de 25 % mest fördelaktiga. Gult visar att värdet ligger någonstans däremellan.
- **Förändring** – Förutom själva värdet på förändringen från senast tillgängliga år, visar bakgrundsfärgen om den förändringen varit fördelaktig (grön) eller ofördelaktig (röd). En vit bakgrund betyder att ingen nämnvärd förändring skett, eller att nyckeltalet saknar en tydlig preferens för höga respektive låga värden. En asterisk (*) intill förändringsvärdet betyder att förändringsvärdet avser skillnaden senaste året och två år tillbaka.

Grön

Gul

Röd

Fokusnyckeltal

Varje kommun har ett antal fokusnyckeltal. Upp till tio nyckeltal väljs ut baserat på storleken på deras förändring. De fem största fördelaktiga och de fem största ofördelaktiga förändringarna sedan föregående period.

Utöver dessa kan ytterligare nyckeltal som haft en stabilt fördelaktig eller ofördelaktig nivå också redovisas som fokusnyckeltal. För att ett nyckeltal ska kvalificera sig i den här kategorin fokusnyckeltal krävs att nyckeltalet under minst tre fjärdedelar av tillgängliga år (inklusive det senaste) legat bland de mest fördelaktiga eller ofördelaktiga kommunerna.

I de fall ett fokusnyckeltal har röd ram (ofördelaktig utveckling eller stabil ofördelaktig nivå) listas tre kommuner som haft en mer fördelaktig utveckling och läge. En grå ram markerar ett nyckeltal som ger en blandad signal. Exempelvis ligger det fortfarande på en väldigt fördelaktig nivå men har sedan senaste tidsperioden rört sig i en ofördelaktig riktning. Fokusnyckeltal med en grön ram är de som hör till de fem största fördelaktiga förändringarna eller legat på en starkt fördelaktig nivå under en längre tid.

En mer detaljerad metodbeskrivning kommer publiceras på kolada.se